الصداق بانها انما تجب فی مقابلة المنافع وهو لا یتعین ان یکون فی مقابلتها لاستقراره بالموت
قبل الوطی او تشطیره بنحو طلاق قبله انما نشا بتصرف الزوج المفید لملک جدید ولیس
نقضا لملکها من الاصل کما یاتی فیه واذا لم یلزمه ان یخرج الا زکاة ما استقر وقد ساوت
اجرة السنین وارادا الاخراج من غیر المقبوض وبقیت بملکه الی تمام المدة فیخرج عند
تمام السنة الاولی زکاة عشرین وهی نصف دینار لانها التی استقر علیها ملکه الان
ولتمام السنة الثانیة زکاة عشرین وهی التی زکاها وعشرین وهی نصف دینار وعشرین
وهی التی استقرت الان لسنتین وهی دینار ولتمام الثالثة زکاة اربعین وهی التی
زکاها لسنة وهی دینار وعشرین لثلاث سنین وهی التی استقر علیها ملکه الان وهی
دینار ونصف ولتمام الرابعة زکاة ستین وهی التی زکاها لسنة وهی دینار ونصف
وعشرین وهی التی استقرت الان لاربع وهی دیناران اما اذا تفاوتت فیزید المقدار
المستقر فی بعضها وینقص فی بعضها واما اذا ادی من غیر المقبوض فلا یجب فی کل عشرین
الا السنة الاولی فقط ثم التفرقة بین الاخراج من العین والغیر مشکلة بقول المجموع
عن الشافعی والاصحاب فی طرو خلطة الشیوع ردا علی من زعم انه بالاخراج من الغیر یتبین
عدم تعلق الزکاة بالعین الاخراج من الغیر لا یمنع تعلق الواجب بالعین بل الملک زال ثم
رجع وکان هذا هو ملحظ کون القمولی لما نقل قول البغوی لو کانت اجرة الاربع سنین
عشرین دینارا لزمه لکل حول نصف دینار ان اخرج من غیرها قال واعترض علیه بانه ینبغی
ان یکون مفرعا علی الضعیف انها متعلقة بالذمة فعلی تعلقها بالعین ینبغی ان لا تجب فی السنة
الثانیة وان اخرج من غیرها لاستحقاق المستحقین جزا منها انتهی ویوافق قول البغوی قول
ابن الرفعة وغیره محل قولهم لو لم یزک اربعین غنما احوالا لم تزد لزمه شاة للحول الاول
فقط ان لم یخرج من غیرها والا وجبت فی السنة الثانیة بلا خلاف انتهی ونظر بعض المتاخرین
لما مر عن المجموع فقال هنا لا فرق بین اخراجه من العین والغیر لان الاخراج من الغیر
لا یمنع تعلق الزکاة بالعین وانما یتبین به ان الملک عاد بعد زواله انتهی والجواب الذی یجمع
به کلام البغوی وابن الرفعة وغیره ونفیهم الخلاف فیه واخذ الشراح منه حمل التی علی

ما تقرر

ما تقرر انه اخرج من غیرها وکلام المجموع المنقول عن الشافعی والاصحاب انه یتعین حمل الاول
وما وافقه علی ما اذا اخرج من غیرها معجلا بشرطه او من غیرها مما لزمته الزکاة فیه وکان
من جنس الاجرة وذلک لان کلا من هذین یمنع تعلق الواجب بالعین اما الاول فظاهر لسبق
ملکهم المعجل علی اخر الحول المقتضی للتعلق بالعین واما الثانی فلانه اذا کان فی ملکه ما هو
من جنس الاجرة فلا یتعلق بالاجرة وحدها بل بمجموع المال والزاید علی نصاب فلا ینقص
بالتعلق عن النصاب وانما قلت بشرطه لقول الجواهر والخادم عن والد الرویانی لو عجل
فی الحول الاول زکاة فرق قسطه لم یجز لان الحول لم ینعقد فی الزاید او عجل زکاة دون
قسط الاول لعشرین وقسط خمسة وعشرون فان کان بعد مضی اربعة اخماس الحول جاز و
قبله لم یجز لان من لا یعلم ان ما ملکه نصاب لا یجزیه فی غیر زکاة التجارة التعجیل کمن اخرج
خمسة دراهم عنده عن دراهم یجهل قدرها فبانت نصابا فانها لا تجزیه لعدم جزمه بالنیة
انتهی وسیاتی قبیل الصوم فیما اذا کان اجرة السنین الاربع مایة ما یتعین استحضاره
هنا والقول الثانی یخرج لتمام السنة الاولی زکاة الثمانین لانه ملکها ملکا
تاما ومن ثم جاز وطیها لو کانت امة ولا اثر لاحتمال سقوطها کالصداق ومر الفرق بینهما

فصل فی اداء الزکاة واعترض بانه غیر داخل فی الباب ومردود بانه مناسب له
فصح ادخاله فیه اذ الادا مترتب علی الوجوب وکذا یقال فی الفصل بعده تجب الزکاة
ای اداؤها علی الفور بعد الحول لحاجة المستحقین الیها اذا تمکن والا کان کالتکلیف
بالمحال فان اخر اثم وضمن ان تلف کما یاتی نعم ان اخر لانتظار قریب او جار او احوج او
اصلح او لیطلب الافضل من تفرقته بنفسه او تفرقة الامام او للتردد عند الشک فی استحقاق
سع الحاضر ولم یشتد ضرر الحاضرین لم یاثم لکنه یضمن ان تلف ومر ان الفطرة تجب بما مر وتتو
الی اخر یوم العید وذلک ای التمکن بحضور المال مع خلو لتصفیته للمعشر والمعدن
کما علم مما مر ولا نظر لقدرته علی الاخراج من محل اخر لانه مشق ومع عدم الاشتغال بمهم دینی
او دنیوی کاکل وحمام او بمضی مدة بعد الحول یتیسر فیها الوصول لغایب والاصناف
او نایبهم کالساعی او بعضهم فهو متمکن بالنسبة لحصته حتی لو تلفت ضمنها ولو ای المالک

Copyright © King Saud University